

Kobzova lípa ve Francově Lhotě

seriál
**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Kobzova lípa ve Francově Lhotě je památný strom, který je silně spjat s historií našeho kraje. Tato lípa si zaslouží úctu už pro svou velikost a stáří, dosahuje výšky 34 m, obvod kmene má 7,4 m a její věk se odhaduje na 400–500 let. Jedná se tak o nejmohutnější památný strom v Chráněné krajinné oblasti Beskydy. V roce 2012 byla Kobzova lípa jedním z finalistů celostátní ankety Strom roku. Lípa je pojmenována podle majitele gruntu, který se v její blízkosti nacházel.

Dle tradovaného podání nechal vysadit čtyři lípy roku 1530 nový majitel Lhot (obec se v 16. století skládala ze dvou samosprávných celků) pán Tristan Franc z Háje. Zároveň vesnice přejmenoval ze Zbelových Lhot na Francovy Lhoty. Ještě v roce 1890 tu měly růst všechny čtyři lípy, ale do dnešních dnů se do-

chovala jen lípa Kobzova, zbylé stromy uschly.

Pro své stáří je Kobzova lípa

němým svědkem historie Francovy Lhoty. Stála zde i během jednoho z nejtěžších období v histo-

rii obce. V roce 1663 vpadli do kraje přes Lyský průsmyk oddíly tatarských jezdců, kteří bojovali ve vojsku tureckého sultána proti císaři. Francova Lhota, u níž si měli Tataři zřídit svůj tábor, byla nájezdníky vypálena a značná část jejich obyvatel pobita, či odvedena do otroctví. Jen někteří lidé našli záchranu v okolních lesích, kde se před Tatarů ukryli. Toto tragické období je reflektováno v pověsti o Kobzové lípě. Dle ní se několik vesničanů pokusilo před Tatarů ukryt v koruně lípy. Tataři ale pod stromem rozdělali oheň a snažili se uprchlíky vykourit. Silný žár ohně měl zapříčinit prasknutí kmene, čímž vznikla v lípě dutina patrná dodnes. Jiná verze pověsti vypráví, že se lípa při vpádu Tatarů otevřela a mnoho lidí našlo v dutině úkryt, a tím si zachránili život. Jak tomu bylo doopravdy, se nejspíše už nikdy nedozvíme, ale to ostatně u pověstí není důležité.

Pavel Mašláň, Muzeum regionu Valašsko